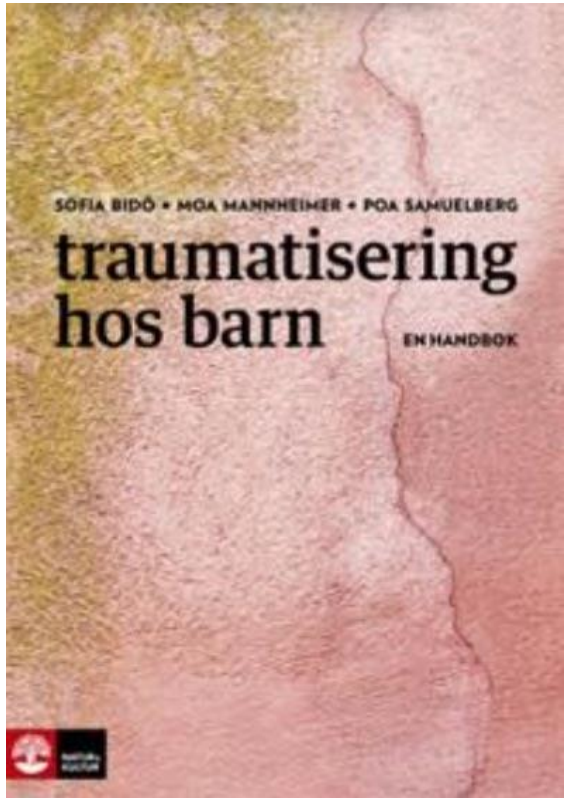

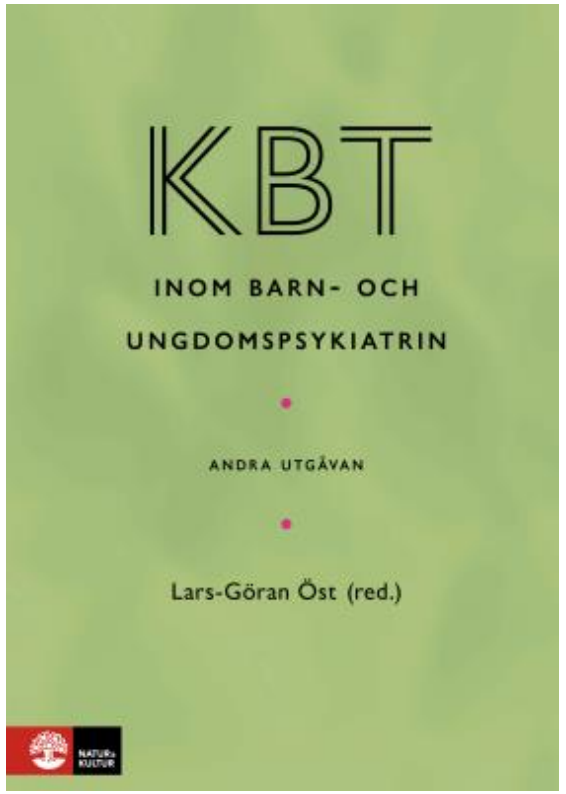
TRAUMATISERING HOS BARN – VÅLD, LIVSSTRESS OCH ALKOHOL

Moa Mannheimer

OM MIG

- Leg psykolog
- Enhetschef BUP
  Traumaenhet inkl BUP
  Barnahusteam
- Centrumchef Barnafrid, LiU
- Utredare, dödsfallsutredningar, Socialstyrelsen

VAD ÄR TRAUMA?

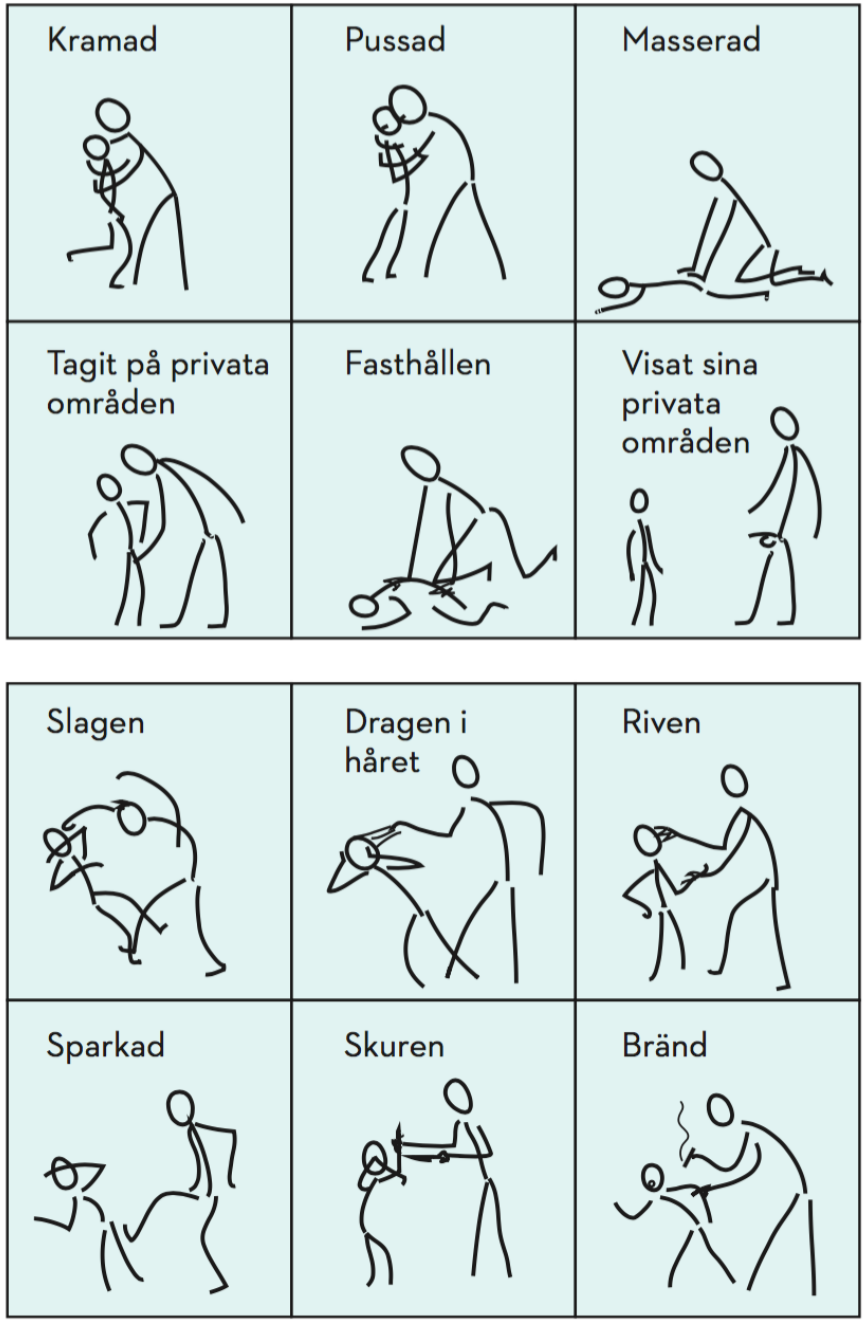
”En extremt påfrestande händelse som inte kan undflys eller hanteras av individens tillgängliga resurser ”

-Van der Kolk, 1996, s 278

VÅLD MOT BARN

Våld enligt FNs barnrättskommitté (2012) ”fysiskt och psykiskt våld, skada, vanvård, försummelse, misshandel och utnyttjande däribland sexuella övergrepp”.

ADVERSE CHILDHOOD EXPERIENCES (ACE) - PÅVERKAN HÄLSA OCH UTVECKLING

- Fysiskt & Sexuellt våld
- Försummelse
- Förälder i fängelse
- Familjemedlem som missbrukar alkohol eller droger
- Familjevåld
- Separation från förälder
- Familjemedlem med psykisk sjukdom

Vanligt med 1-2 ACE:s.
Risk för negativ påverkan ökar med ökat antal
Skyddsfaktorer kan minska påverkan, tex goda relationer

WHO, Hughes, Bellis, Hardcastle et al 2017, Hughes, Bellis , Sethi et al, 2019

FÖREKOMST AV BARNS UTSATTHET

- Fysiskt våld av förälder; 14 % i normalpopulation varav 3 - 4 % ofta
- Uppleva våld mellan vuxna; 10 - 12 % i normalpopulation, 20 - 40% i kliniska populationer (t ex klienter hos BUP, socialtjänst)
- Försummelse 6%
- Minst en förälder med alkoholproblem 13%
- Ca 30% av flickorna och drygt 10% av pojkarna utsatta för någon typ av sexuell kränkning (25 % sammanlagt).

Ökad risk för utsatthet: barn med psykiska och fysiska funktionshinder, kroniska somatiska sjukdom/tillstånd, prematura, knapp ekonomi och migrationsbakgrund, förekomst av våld i familjen (10-15 ggr ökad risk)

(Svensson 2015, Jernbro & Janssom 2017, Annerbäck et al 2010, Svedin et al 2021 Gilbert mfl 2009, Ramstedt et al 2021)

FÖRSUMMELSE

”Barn försummas när deras basbehov inte blir tillfredsställda oberoende av orsak”

Försummelse är lika skadligt på lång sikt som att bli utsatt för våld och sexuella övergrepp.

(Gilbert mfl, 2009, Dubowitz mfl 2010).

Världen

Jehovas vittnen vägrade dottern blodtransfusion

UPPDATERAD 2012-06-02 PUBLICERAD 2012-06-02

Foto: Philippe Huguen / AFP

Föräldrarna till en döende fyraårig flicka i Australien vill av religiösa skäl inte ge sin dotter en blodtransfusion. Men en domstol tycker annat, och har nu beslutat att ge läkarna rätt att genomföra den livsviktiga behandlingen.

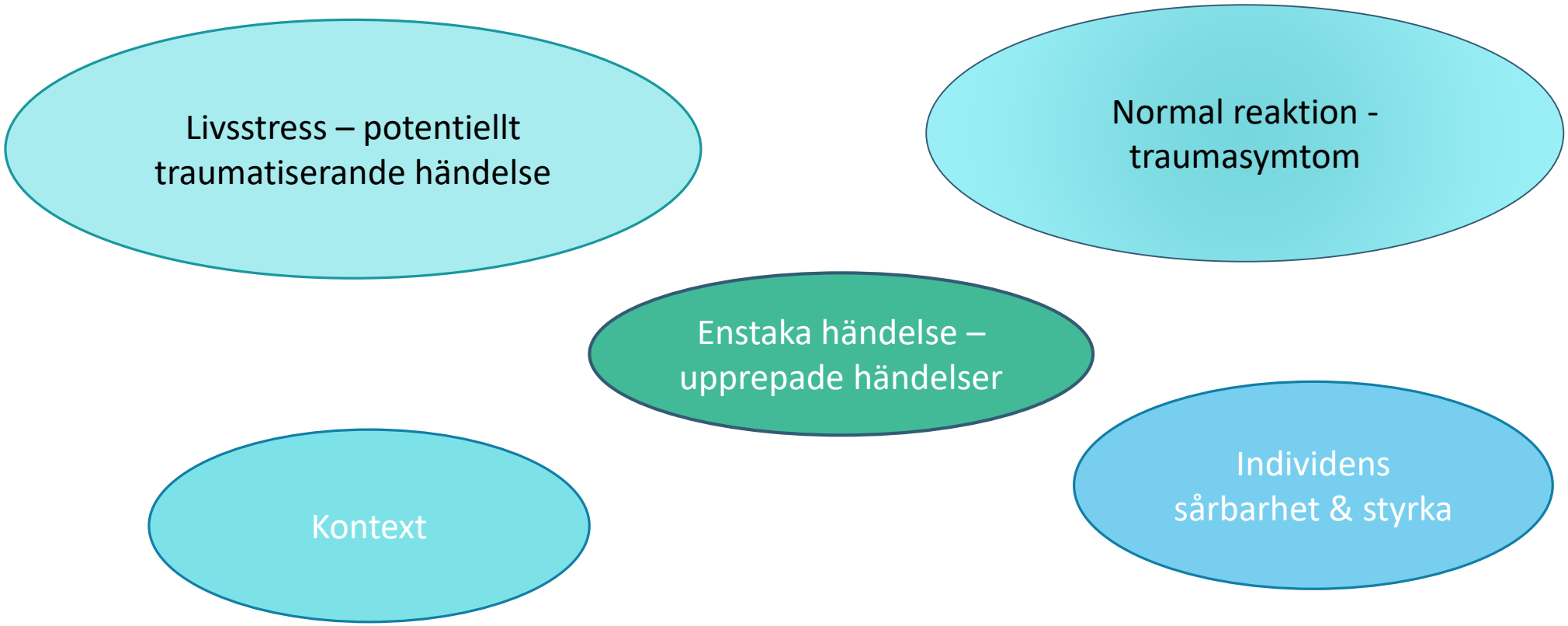
Föräldrarna misstänks för grovt vållande av kroppskada efter att deras dotter enligt läkare var nära att dö av svält. Foto: SVT

Föräldrarna anklagas för att dottern nästan dog av svält – försvaret: ”Är renlevnadsmänniskor”

Publicerad 9 april 2019

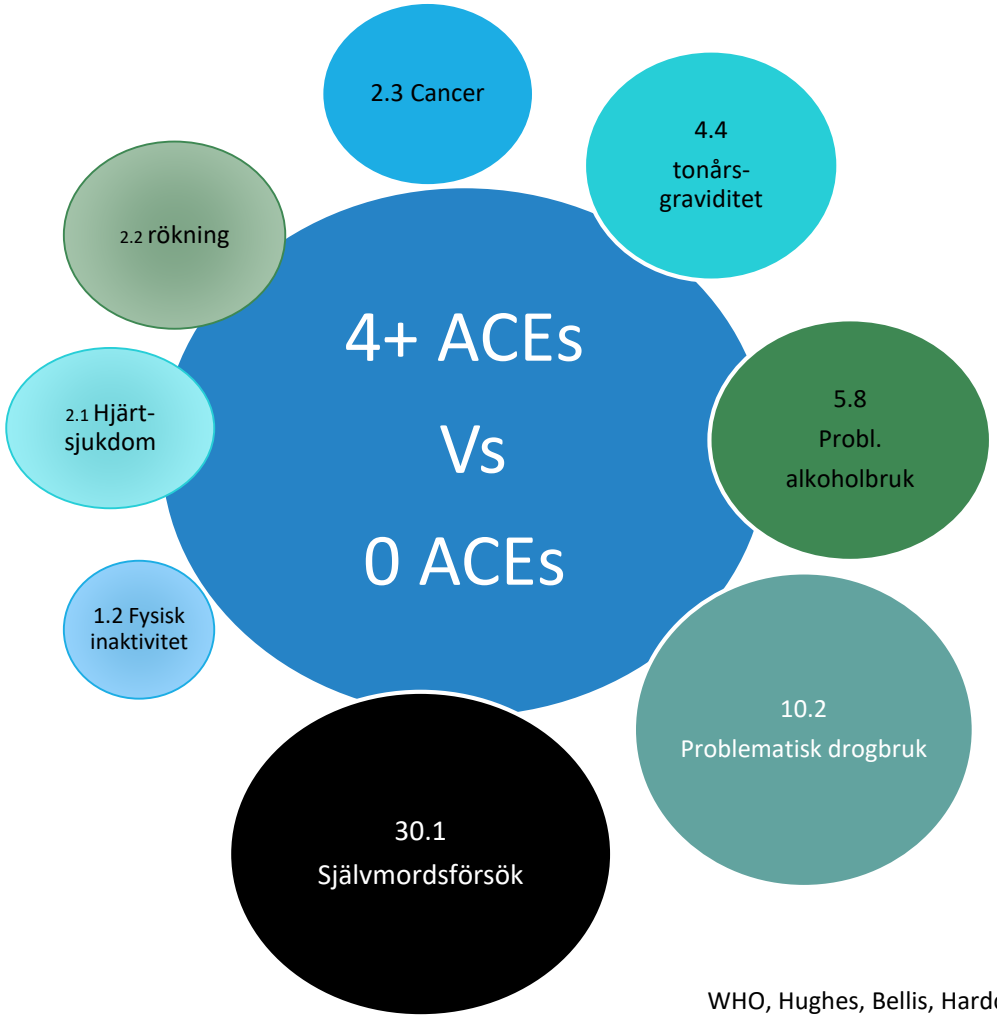
Föräldrarna beskriver sin livsstil som alternativ och de ska ha undanhållit sin tvååriga dotter från svensk sjukvård.
Enligt åklagaren gav paret flickan en ”ofullständig vegansk kost” som var nära att resultera i hennes död.
Nu slår deras advokater tillbaka mot anklagelserna.
– Det är två kärleksfulla föräldrar, de är renlevnadsmänniskor. De är oerhört noga med att bilda sig i kosthållning, säger pappans advokat

HUR PÅVERKAS BARN AV TRAUMA?

ADVERSE CHILDHOOD EXPERIENCES (ACE) - PÅVERKAN HÄLSA OCH UTVECKLING

- Fysiskt & Sexuellt våld
- Försummelse
- Förälder i fängelse
- Familjemedlem som missbrukar alkohol eller droger
- Familjevåld
- Separation från förälder
- Familjemedlem med psykisk sjukdom

WHO, Hughes, Bellis, Hardcastle et al 2017, Hughes, Bellis , Sethi et al, 2019

HUR UTTRYCKER BARN TRAUMATISERING?

BARN OCH ANKNYTNING

- Syftet med anknytningsrelationerna är överlevnad
- Utöver att ge barnet skydd och trygghet spelar anknytningsrelationerna också roll för barnets förmåga att uttrycka och reglera känslor
- Barnets behov av en trygg anknytningsperson anses störst när barnet är sårbart och trött
- Betydelsen av respektive förälders engagemang för barnets hälsa och utveckling är stor

”STILL-FACE EXPERIMENT”

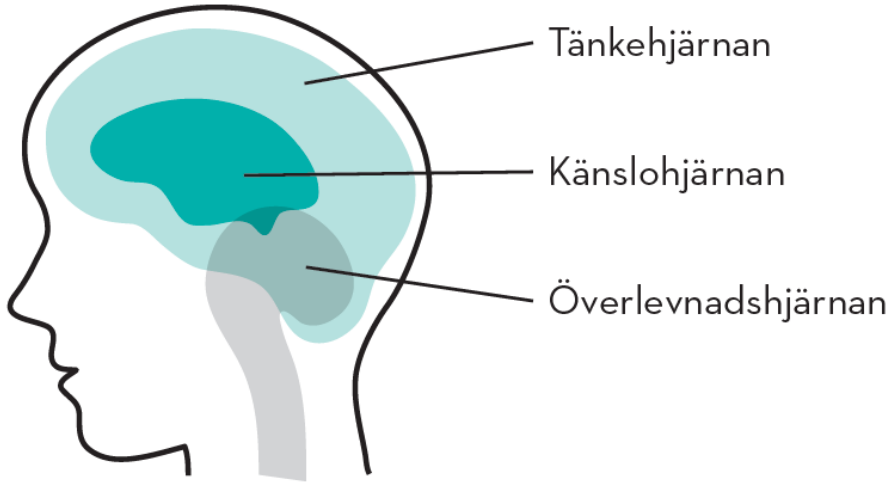
https://www.youtube.com/watch?v=apzXGEbZht0

HJÄRNANS UTVECKLING UNDER BARNDOMEN VID UPPREPAD STRESS

Hjärnans utveckling avhängig användandet

→”Use it or loose it”

- Vid upprepad stark stress: hjärnan fokuserar på hot och överlevnad snarare än långsiktig inlärning
- Långvarig och upprepad exponering för stresshormoner kan ge allvarliga skador på hjärnan
- Omgivningens förmåga att reglera och skydda avgörande för att minska stress

VÅGA FRÅGA – VÄCK DEN BJÖRN SOM SOVER...

"Jag tycker att folk borde fråga mer. Att man inte tar upp det själv betyder inte att man inte vill prata om det. Det räcker inte att bara fråga en gång. Du kan behöva fråga fem gånger utan att det är möjligt att svara, trots att man egentligen inte vill något hellre än att berätta. Och säg inte ”Du får säga till om du vill prata om det”. För man säger inte till. Jag har aldrig gjort det, även om jag verkligen ville. "

Grände, 2007

”THEY MIGHT HAVE GUNS BUT WE HAVE FLOWERS”

Paris-dådet

VAD BEHÖVER BARN OCH UNGA SOM UTSATTS FÖR STRESS EXTRA MYCKET AV?

- Förutsägbarhet och struktur i vardagen
- Goda stunder tillsammans med vuxen
- Hjälp i att förstå sina reaktioner, känslor, tankar
- Tillgång till vuxnas fysiska och känslomässiga närvaro
- Tid för att lära om!

FRÅGOR OCH REFLEKTIONER?

TACK FÖR ATT DU LYSSNAT!

moa.mannheimer@yahoo.com

NATUR & KULTUR

CHILDHOOD
WORLD CHILDHOOD FOUNDATION
FOUNDED BY H.M. QUEEN SILVIA OF SWEDEN